

§ 170**Yttrande över betänkandet Finansiering av infrastruktur med skatt eller avgift? (SOU 2018:13)**

LS 2018-0504

Ärendebeskrivning

Finansdepartementet har genom remiss bjudit in Stockholms läns landsting att yttra sig över betänkandet Finansiering av infrastruktur med skatt eller avgift? (SOU 2018:13).

Beslutsunderlag

Landstingsrådsberedningens förslag till yttrande
Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande
Förslag till yttrande
Sammanfattning av betänkandet Finansiering av infrastruktur med skatt eller avgift? SOU 2018:13.

Yrkanden

Ordföranden Irene Svenonius (M) yrkar bifall till landstingsrådsberedningens förslag i skrivelse den 15 augusti 2018 (bilaga).
Susanne Nordling (MP) yrkar bifall till Miljöpartiets förslag (bilaga).

Propositionsordning

Ordföranden frågar på vart och ett av de framförda yrkandena och finner att landstingsstyrelsen bifaller landstingsrådsberedningens förslag.

Deltar ej i beslut

S-ledamöterna deltar inte i beslutet.

Beslut

Landstingsstyrelsen beslutar enligt landstingsrådsberedningens förslag

att avge yttrande till Finansdepartementet över betänkandet Finansiering av infrastruktur med skatt eller avgift? i enlighet med landstingsrådsberedningens förslag till yttrande.

att omedelbart justera beslutet.

Reservation

Susanne Nordling (MP) anmäler att MP-ledamöterna reserverar sig mot beslutet till förmån för Miljöpartiets förslag.

Särskilt uttalande

Erika Ullberg (S) anmäler att S-ledamöterna lägger ett särskilt uttalande till protokollet (bilaga).

Expedieras till

Finansdepartementet
SLL Budget
Akten

Landstingsstyrelsen

Yttrande över betänkandet Finansiering av infrastruktur med skatt eller avgift? (SOU 2018:13)

Föredragande landstingsråd: Irene Svenonius

Ärendebeskrivning

Finansdepartementet har genom remiss bjudit in Stockholms läns landsting att yttra sig över betänkandet Finansiering av infrastruktur med skatt eller avgift? (SOU 2018:13).

Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen besluta

att avge yttrande till Finansdepartementet över betänkandet Finansiering av infrastruktur med skatt eller avgift? (SOU 2018:13) i enlighet med landstingsrådsberedningens förslag till yttrande,

att omedelbart justera beslutet.

Landstingsrådsberedningens motivering

Stockholms läns landsting och flera av kommunerna i länet har genom Stockholmsöverenskommelsen och Sverigeförhandlingen kommit överens om att bygga ut kollektivtrafiken och öka bostadsbyggandet i länet. Dessa nya kollektivtrafiksatsningar ger Stockholms län en unik chans att fortsätta växa hållbart genom en samplanering av kollektivtrafik och bostäder.

Landstingsstyrelsen instämmer till stor del i landstingsdirektörens tjänsteutlåtande men vill tillägga följande.

Tillväxten i Stockholms län innebär att landstingets verksamheter byggs ut kraftigt. Totalt planeras investeringar för 116,9 miljarder kronor de kommande 10 åren (2018 - 2027) varav hälften inom kollektivtrafiken. Mot bakgrund av tillgängliga demografiska prognoser bedöms att Stockholms läns landsting kommer att behöva genomföra en fortsatt betydande utbyggnad av kollektivtrafiken också efter år 2027. Staten kommer även

fortsättningsvis att uppbära större delen av värdeåterföringen genom den statliga fastighetskatten, stämpelskatten med flera skatter.

Stockholms läns landsting delar kommitténs bedömning att det inte är möjligt att införa en ny infrastrukturskatt eftersom det inte går att fastställa skattebasen på ett tillförlitligt sätt. Vi delar också bedömningen att ett schabloniserat underlag på aggregerad nivå inte kan fastställas på ett så tillförlitligt sätt att det kan utgöra grunden för en ny infrastrukturskatt och att en avgiftskonstruktion därför inte är lämplig.

Stockholms läns landsting delar också bedömningen att offentliga investeringar i transportinfrastruktur kan bidra till att fastigheter ökar i värde. Det finns därför argument för att låta de fastighetsägare som gynnas av en offentlig investering återföra delar av detta värde till skattebetalarna. Det kan vidare finnas acceptansrelaterade argument för att öronmärka värdeåterföringen till investeringar i offentlig infrastruktur. Inom nuvarande regelverk sker värdeåterföring från fastighetsägare främst genom uttag av olika statliga skatter, som fastighetskatt. Det finns dock ingen direkt koppling mellan uttaget av skatt och storleken på de offentliga investeringarna i exempelvis transportinfrastruktur. Stockholms läns landsting motsätter sig ytterligare en statlig skatt på orealiserade vinster och menar att medfinansiering från fastighetsägare bör ske på frivillig grund. Inom ramen för Sverigeförhandlingen finns fler goda exempel både på att värdeåterföring till skattebetalarna skett genom exploateringsvinster vid försäljning av kommunal mark samt genom att värdeåterföring skett på frivillig grund genom avtal.

Stockholms läns landsting vill understryka att det även framöver kommer att behövas statlig medfinansiering av större regionala infrastrukturinvesteringar. Staten kommer även fortsättningsvis att uppbära större delen av värdeåterföringen genom den statliga fastighetskatten, stämpelskatten med mera.

Vidare menar Stockholms läns landsting att lag (2009:47) om vissa kommunala befogenheter bör kompletteras så att kommuner även kan medfinansiera landstingens regionala kollektivtrafiksatsningar.

Vidare är det rimligt att delar av den värdeåterföring som i dag sker till staten genom till exempel statlig fastighetsskatt fördelas till kommuner och landsting för finansiering av kollektivtrafikinvesteringar.

Beslutsunderlag

Landstingsrådsberedningens förslag till yttrande
Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande
Förslag till yttrande
Sammanfattning av betänkandet Finansiering av infrastruktur med skatt
eller avgift? (SOU 2018:13).

Irene Svenonius

Gustaf Drougge

Yttrande över betänkandet Finansiering av infrastruktur med skatt eller avgift? (SOU 2018:13)

Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att avge yttrande till Finansdepartementet över betänkandet Finansiering av infrastruktur med skatt eller avgift? (SOU 2018:13) i enlighet med nedan

Sverige och inte minst Stockholmsregionen står inför en betydande utmaning i att klara omställningen till ett klimatneutralt samhälle. Denna utmaning innebär att kollektivtrafiken behöver byggas ut kraftigt i hela Sverige för att skapa ett hållbart transportsystem.

Miljöpartiet beklagar det faktum att utredningen om “Finansiering av infrastruktur med skatt eller avgift? (SOU 2018:13)” inte har kunnat landa i att rekommendera något system för att på ett mer regelmässigt sätt än idag kunna få fastighetsägare att bidra till utbyggnaden av kollektivtrafik.

Miljöpartiet anser därför att staten bör överväga andra åtgärder för att kunna öka nivån av kollektivtrafikinvesteringar. En självklar sådan åtgärd vore att ge regionerna själva makt över trängselavgifternas användning. Ett annat prioriterat område är att se över reseavdraget som idag i praktiken fungerar som en ren subventionering av biltrafik i landets storstäder. Reseavdraget är även det bidrag som det fuskas mest med idag. Ett förändrat reseavdrag som istället är helt avståndsbaserat skulle troligen innebära stora besparingar för staten och överskottet av sådana besparingar kunde då öronmärkas för investeringar i kollektivtrafik. En tredje åtgärd är att förändra kostnadsutjämningsystemet för kollektivtrafiken så att det är kollektivtrafikhuvudmannen och inte direkt kommunerna som får ta del av bidraget. I Stockholmsregionen blir detta system mycket märkligt då kommunerna får bidrag trots att de inte bedriver någon kollektivtrafik.

Ärende 9
LS 2018-0504**Angående yttrande över betänkandet Finansiering av infrastruktur med skatt eller avgift? (SOU 2018:13)**

Stockholmsregionen står inför en fortsatt prognostiserad hög befolkningstillväxt. Samtidigt finns behov av omställning till mer hållbart resande och där har Stockholms läns landsting ett extra stort ansvar att bygga ut kollektivtrafiken.

Även på inom sjukvården finns stora behov av investeringar, både för att expandera sjukvården men också för att renovera befintligt bestånd av fastigheter. Stockholms läns landsting har redan en betydligt högre skuldsättning än övriga landsting och en investeringsbudget som enligt budgetbeslutet 2018 måste minska.

Men att bromsa investeringarna riskerar att bromsa Stockholms ekonomi. Fortsatta investeringar är nödvändiga för att Stockholm ska kunna expandera. Vi delar därför Landstingsdirektörens uppfattning att statlig medfinansiering för regionala infrastrukturinvesteringar kommer att vara nödvändig för att Sveriges tillväxtmotor ska kunna fortsätta växa.

Som utredaren har visat finns svårigheter i att definiera värdet av ny infrastruktur på fastighetsbeståndet. Samtidigt är det belagt att nya värden tillförs vid nybyggnation av infrastruktur. Även förhandlingsmodellen som använts för att tillvarata exploateringsintäkter har nackdelar. Intäkterna betalas i slutändan av hyresgästerna/bostadsköparna genom en högre hyror/priser för de nyproducerade bostäderna. Medan hyror och priser för befintliga bostäder och affärslokaler lämnas oförändrade.

Även kostnaden för att inte bygga ny infrastruktur måste vägas in. Möjligheten att tillvarata ökade fastighetsvärden bör därför inte uteslutas. Socialdemokraterna i Stockholms läns landsting ser stora behov av investeringar i Sveriges storstadsregioner. Vi anser därför inte att några metoder bör uteslutas om det går att hitta realistiska modeller för att tillvarata ökade fastighetsvärden.